

Emlékezés Neumann Ottóra

Szomorúan olvastuk a hírt február 25-én, hogy elhunyt Neumann Ottó író, újságíró. *Karrierkeringő* című regénye tavaly jelent meg a Holnap Kulturális Egyesület gondozásában. 2020. október 29-én volt a regény online könyvbemutatója a Holnap Kulturális Egyesület és a Várad folyóirat szervezésében. Neumann Ottó ekkor érdi otthonából jelentkezett be, és sok érdekességet mesélt életútjáról, pályájának alakulásáról, az általa írt könyvekről és az élete főművének tartott *Karrierkeringőről*. A könyvbemutatóról írt tudósításból közlünk most egy részletet, ezzel búcsúzva szeretett volt kollégánktól, evvel is tisztelegve emléke előtt.

Neumann Ottó *Karrierkeringő* című regénye roppant fordulatos, szellemes, olvasmányos, az ironia, a szerelmi és krimi szál is megtalálható a műben, a drámai végkifejlet pedig elgondolkodtató és megrendítő. A *Karrierkeringő* történet két fiatalemberről, akik azt igyekeztek kitalálni, miként érvényesüljenek a hetvenes évek Romániájában, Ceaușescu diktatúrájában. A szerzővel a kötetet szerkesztő Szűcs László, valamint Simon Judit, a regényt kiadó HKE elnöke beszélgetett.

Neumann Ottó a beszélgetés kezdetén szólt arról, hogy budapesti születésű (1943), ám családjával még kisgyermekkorában Váradra került, itt nőtt fel. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, '66-ban diplomázott történelem szakon. Aztán egyaránt tanított falusi és városi iskolákban, román és magyar tannyelvű osztályokban. A falusi román iskolában való tanítás önéletrajzi motívum a regényben. A '89-es rendszerváltás

után leszállt a katedráról, újságíró lett a *Bi-hari Napló* napilapnál, egy ideig főszerkesztő-helyettes is volt. 1992-ben visszatelepült az anyaországba, ugyanis magyar állampolgárságú hölgygel kötött házasságot, s elköltözött Érdre a párjához. Hosszú éveken át, nyugdíjazásáig a *Magyar Hírlap* munkatársa volt. „Én írás nélkül nem leszek meg” – jelentette ki. Régebben is foglalkozott már prózaírással, de most még jobban belemerült. Novellákat írt, egy csomó elbeszélése megjelent különféle antológiákban. Aztán írt egy riportkönyvet a lombikbébikről, majd ifjúsági krimi. Most pedig megjelent regénye, a *Karrierkeringő*, amit élete főművének tart. „Nagy öröm nekem, hogy végre sikerült kiadni. A könyv is mindenféle kalandokon ment át.” A borító (Gagyai Eszter Judit munkája) is hitelesen tükrözi a regény hangulatát.

„Úgy látom, egyfajta Ceaușescu-nosztalgia kezd terjedni. Vannak idősebbek, akik azt mondják, hogy bezzeg az ő idejünkben mindenkinek volt munkája. Csakhogy abban a rendszerben a személyiséget összezúzó nyomás félelmetes volt. Ezt akartam érzékeltetni. Ez sarkallt ennek a regénynek a megírására” – mesélte a szerző. Hozzáfűzte: a romániai szocialista rendszerben kis, közepes és nagy diktátorok muzsikáltak, és arra kellett kerülni. Ha nem úgy járta valaki a táncot, ahogyan a diktátorok akarták, eltaposták az illetőt. És hogy a diktatúra mechanizmusában hogyan lehetett érvényesülni? Nyilván egy fiatalember szeretett volna feljebb jutni a ranglétrán. Ehhez azonban meg kellett alkudni, a lelkiismeretnek ellentmondó dolgokat megtenni. Mindez borzalmas volt. „Annak idején ez megtépázta a lelkünket.”

„Muszáj volt bevetni a humorérzékünket, hogy az ember menekülési útvonalat találjon, hogy megvédje magát a teljes összeomlástól. Nemcsak az volt a gond, hogy nem lehetett például húst kapni, hanem az is, hogy a diktatúra megtörte az emberek lelkét.”

T. H.